

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Taon XL Blg. 21
Nobyembre 7, 2009
www.philippinerevolution.net

Editorial

Malalaking mandarambong, palayasin!

Naipamalas ng matindi at malawakang kapinsalang idinulot ng huling magkasunod na mga bagyo kung gaano katindi at kalawak ang pangwasak, paghihirap at pagdurusang dinaranas ng bayan sa kamay ng malalaking komersyal na pagmimina, pagtotroso at iba pang mapandambong na negosyo ng malalaking kapitalistang dayuhan at lokal. Malaon at paulit-ulit na itong napatutunayan sa kasaysayan ng bayan.

Sa kabila ng pananalanta ng mga kumpanyang ito, sila ang patuloy na binibigyang-prayoridad ng naghaharing papet na estado.

Kabilang ang Pilipinas sa limang bansa sa buong daigdig na may pinakamayayamang deposito ng mineral. Ikalawang pinakamayaman ito sa ginto, pangatlong pinakamayaman sa tanso, at pang-anim sa *chrome*. Kabilang ang bansa sa sampung nangungunang pinagkukunan ng mga mineral na ito. Mayaman din ang bansa sa pilak, *nickel*, marmol, *limestone*, *clay* (lud) at *feldspar*.

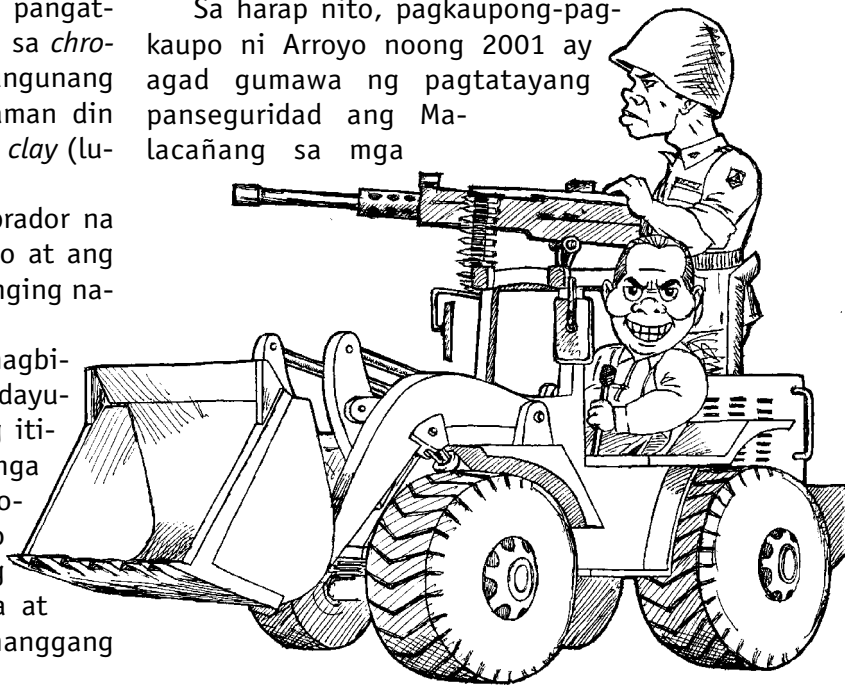
Ngunit ang malalaking dayuhan at kumprador na kumpanya sa pagmimina na humuhuthot nito at ang mga kasabwat nila sa naghaharing uri ang tanging nakikinabang sa yamang mineral ng bayan.

Ang Philippine Mining Act of 1995, na nagbibigay ng ibayo pang mga pribilehiyo sa mga dayuhang kumpanya sa pagmimina ay puspusang itinutulak mismo ni Gloria Arroyo, na isa sa mga pangunahing nagbalangkas ng batas na ito noong siya'y senador pa. Pinahihintulutan nito ang pagpasok at operasyon ng mga minahang 100% pag-aari ng mga dayuhang kumpanya at ang pagmimina nang hanggang 75 taon sa hanggang

tig-81,000 ektarya bawat konsesyon at hanggang tig-400,000 ektarya bawat kumpanya. Lubusan silang inililibre sa buwis sa kita. Pinoprotektahan ang kanilang puhunan, at may laya silang iuwi ang lahat ng kanilang tubo at kapital. Noong 2003, naglabas pa si Arroyo ng Executive Order 270 (National Policy Agenda for Revitalizing Mining in the Philippines) para ibayo pang mapadali ang proseso ng pagpapahintulot ng papet na guberno sa malakihang dayuhan at komprador na pagmimina.

Ang kaakibat ng malakihang komersyal na pagmimina na malawakang pang-aagaw ng lupang ninuno, pinsala sa kapaligiran at pagkawasak ng kabuhayan ay nagbubunsod ng malakas na pagtutol ng mamamayan.

Sa harap nito, pagkaupong-pagkaupo ni Arroyo noong 2001 ay agad gumawa ng pagtatayang panseguridad ang Malacañang sa mga

**Mga tampok
sa isyung ito...**

**Pagmimina ng coal
sa Surigao del Sur**

PAHINA 4

**Malaking baha
sa Laguna at NCR**

PAHINA 8

**18 armas, nasamsam
sa ComVal**

PAHINA 11

eryang may banta sa “kapayapaan.” Tinukoy dito na mahigit 60% ng naturang mga lugar ay kinaroonan ng malalaking minahan. Malaking bahagi ng mga lugar na ito ay tinukoy ding pinagpupugaran umano ng Bagong Hukbong Bayan. Dahil dito’y pinag-iibayo ang paglulunsad ng mga kontragerilyang operasyong militar para protektahan ang malalaking kumpanya sa pagmimina. Kaalinsabay, ang mga protesta at paglaban ng mamamayan sa mga lugar na ito ay tinatapatan ng matinding panunupil.

Sa kabila nito, kaliwa’t kawang sumisiklab ang mga paglaban ng mamamayan sa mga mandambong na nagwawasak ng kalikasan, sumisira sa kanilang kabuhatan at naglalagay sa kanila sa panganib tuwing may mga sakuna. Sa iba’t ibang panig ng bansa, nabubuo ang malawak na pagkakaisa ng iba’t ibang sektor na kumikilos laban sa mga operasyon ng malakihan at komersyal na pagmimina at pagtotroso. Sinisingil nila ang rehimeng Arroyo na pangunahing responsable sa lalong pag-igting ng pandambong nitong nakaraang mga taon.

Kumikilos ang mga rebolusyonaryong pwersa na kaisa ng mamamayan sa pagtatanggol ng pambansang patrimonya at kalikasan.

Bilang tugon at pagsuporta sa pakikibaka ng mamamayan, kumikilos ang mga armadong rebolusyonaryong pwersa upang parusahan ang pinakamapaminsala at pinakamalulupit na dayuhan at komprador na mandambong. Ang gayong mga aksyon ay kinakailangan upang hadlangan ang pamamayagpag ng mga sagadsaring mandambong na ito, laluna sa mga lugar na sakop ng rebolusyonaryong kapangyarihan.

Sa gayon, kabilang sa mga pangunahing target ng atake ng mga rebolusyonaryong armadong pwersa ang mga pwersang militar, paramilitar at panseguridad na ginagamit ng mga mandambong sa pagtatanggol ng kanilang mapangwasak at anti-mamamayang mga empresa.

Determinado ang mamamayang Pilipino at ang rebolusyonaryong kilusan na labanan, pilayin at palayasin ang mga mandambong at ang pasistang tagapagtanggol ng mga ito. **AB**

Malakihang komersyal na pagmimina

Pagsapit ng Disyembre 2008 ay may inaprubahan nang 319 na kasunduan para sa malakihang pagmimina ang gubyernong Arroyo. Saklaw nito ang 722,000 ektarya sa buong bansa. Mga lupang ninunong inagaw sa mga pambansang minorya ang saklaw ng 18 sa 24 na prayoridad na eryang naibukas na sa malalaking dayuhan at kumprador na pagmimina.

Umaabot sa 14.5 milyong ektarya o halos kalahati ng kabuuang erya ng bansa ang saklaw ng iba pang luma at bagong mga aplikasyon: mahigit 2.7 milyong ektarya para sa kasunduang pinansyal/teknikal (Financial-Technical Agreement o FTA), mahigit 2.7 milyong ektarya rin para sa kasunduang pagbabahagian ng produksyong mineral (Mineral Production Sharing Agreement o MPSA) at mahigit siyam na milyon pang ektarya para sa eksplorasyon (Exploration Permit Application o EPA). Mahigit 53% ng mga ito ay nasa lugar ng mga pambansang minorya.

Karamihan na rin sa mga minahang binubuksan nitong nakaraang dekada ay nagsasagawa ng *open-pit mining* kung saan malawakang hinahalukay ang lupa at todo-todong kinakalbo ang mga kagubatan at kabundukan para mas madaling makuha ang hinahanap na mineral. Kasabay nito ay pinahihintulutan din ang mga minahang hukayin ang malawak na kagubatan at pumutol ng mga kahoy para gumawa ng mga daan, mga gusali at iba pa nilang pangangailangan.

Bukod dito, bilyun-bilyong toneladang basura ng mina ang kanilang itinatapon at pumapatay sa

Taon XL Blg. 21 Nobyembre 7, 2009

Ang *Ang Bayan* ay inilalabas sa wikang Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray at Ingles.

Maaari itong i-download mula sa Philippine Revolution Web Central na matatagpuan sa:

www.philippinerevolution.net

Tumatanggap ang *Ang Bayan* ng mga kontribusyon sa anyo ng mga artikulo at balita. Hinihikayat din ang mga mambabasa na magpaabot ng mga puna at rekomendasyon sa ikauunlad ng ating pahayagan. Maaabot kami sa pamamagitan ng email sa: angbayan@yahoo.com

Nilalaman

Editorial:

Malalaking mandambong	1
Komersyal na pagmimina	2
Paramilitar para sa mga minahan	3
Coal mining sa Surigao Sur	4
Pagmimina sa Panay	5
Pagmimina sa Negros	6
Pagmimina sa Cordillera	7
SUDECOR: Tagapaminsala	8
Malaking baha sa Laguna at NCR	8
Relief operations sa NCR	9
DSWD, sinungaling	10
18 armas, nasamsam	11
Tropang Amerikano sa Bukidnon	11
Pananalanta ng estado	12
Gera ni Obama sa Afghanistan	15

Ang *Ang Bayan* ay inilalathala dalawang beses bawat buwan ng Komite Sentral ng Partido Komunista ng Pilipinas

mga ilog, lawa at iba pang tubigan.

Samantala, umaabot lamang sa P5 milyon (mula sa 1-2% *excise tax* o buwis sa pagbebenta ng mineral) ang tinatanggap ng guberno taun-taon mula sa mga kumpanyang ito. Katiting lamang ito kumpara sa P114 bilyong nakukulektang taunang buwis mula sa mga manggagawa at karaniwang empleyado.

Napakaliit din ng naging ambag ng mga minahan sa empleyo. Mula 2006 hanggang 2007, halimbawa, nagdagdag lamang ang mga ito ng 0.4% sa bilang ng ineempleyong manggagawa, mula 141,000 tungong 149,000.

Kabaligtaran ng kawalan ng bentahe sa mamamayang Pilipino ang gahiganteng kitang hinuhut-hot ng mga dayuhang kumpanya. Noong 2006, umabot sa P72.5 bilyon ang rehistradong netong kita ng mga kumpanyang ito, mas mataas nang 134% mula noong 2004.

Hindi kataka-taka na sa panahong ito, mahigit doble ang pumasok na puhunan sa sektor ng pagmimina. Mula 2004 hanggang katapusan ng 2007, umabot na sa \$1.4 milyon ang kabuuang puhunan na ibinuho ng mga dayuhang kumpanya sa sektor.

Isa rin si Arroyo sa may pinakamalalaking personal na pakinabang sa malakihang pagmimina. Siyam na taon nang tumitiba si Arroyo, ang pamilya at mga kasabwat at alipures niya sa matatabang konsesyong iginagawad ng kanyang rehimen sa malalaking dayuhang kumpanya sa pagmimina at sa mga kasosyo nitong prenteng korporasyon niya, tulad ng Nihao Mineral Resources International Incorporated.

Pinasusubalian ng lahat ng ito ang pinagsasabi ng rehimen ng US-Arroyo na ang malakihang komersyal na pagmimina ang “tagapagsalba ng ekonomya ng bansa.” **AB**

Mga espesyal na pwersang paramilitar para sa mga minahan

Hindi pa nakukuntento ang reaksyunaryo at papet na rehimen sa pagtatayo ng mga kampong militar ng mga regular na pwersa ng AFP sa kalapit ng malalaking minahan. Regular din ang paglulunsad nila ng mga operasyong militar at matinding sinusupil at tinatakot ang mga lumalaban sa malakihang operasyong pagmimina. Sadyang nagrerekluta at nagtatalaga ang AFP ng mga pwersang militar at paramilitar sa pangangasiwa ng Investment Defense Force (IDF) na binuo noong 2008 para magsanay at umalalay sa mga pribadong pwersang panseguridad at upahang *goons* ng malalaking minahan.

Sa katunayan, ang mga binubuo at itinatalaga nitong pwersa sa malalaking minahan na espesyal na CAFGU (Citizens' Armed Forces Geographical Unit) sa ngalan ng Special Civilian Armed Auxiliary (SCAA) ay nagsisilbing dagdag na pribadong pwersang panseguridad ng malalaking minahan.

Halimbawa nito ang kaayusang binuo sa pagitan ng 1st ID at Toronto Ventures Inc. Resource Development (TVIRD) sa Zamboanga del Norte at sa pagitan ng 7th ID at DMCI Mining Corp. sa Zambales.

Nagsasagawa ang mga ito ng pagsosona, pananakit, pagdukot, pananakot at iba pang pang-aabus sa mga komunidad sa paligid ng mga minahan.

Dumami na rin ang ipinapakat na mga pwersang militar at paramilitar na isinasanib sa mga pribadong pwersang panseguridad ng malalaking kumpanya, kabilang ang Lafayette sa Rapu-Rapu, Albay; Filminera sa Masbate; Marcopper sa Marinduque; NMRDC sa Compostela Valley; Rio Tuba sa Palawan; Crew Minerals sa Mindoro Oriental; at Climax Arimco/Oxiana sa Nueva Vizcaya, Abra, Batangas at Zambales.

Di lamang ang mga minahan ang may tambalan ng mga regular na pwersang militar, paramilitar

at pribadong pwersang panseguridad. May mga binubuo ring ganitong kaayusan ang malalaking komersyal na trosohan. Isa sa pinaikunang nagmantini ng espesyal na yunit-militar at paramilitar kumbina ang mga pribadong pwersang panseguridad para pangalagaan ang kanilang interes ang Paper Industries Corp. of the Philippines (PICOP) sa Surigao del Sur. Ang espesyal na pwersang paramilitar na ito ay kilala bilang “PICOP Battalion” o “Armed Forces of the Picop.”

Napakarami nang kaso ng pamamaslang, pagdukot, panggigipit at samutsaring abuso ng mga pwersang ito ang naisadokumento ng mga organisasyong nagtaguyod sa karapatang-tao. Marami pa rin ang di na naiuulat. Mayorya ng apektadong mamamayan ay mga pambansang minorya at mahihirap na magsasakang ilang ulit nang nagdurusa at pinagkakaitan ng karapatan at sapat na kabuhayan.

Pagmimina ng *coal*, nasa ugat ng militarisasyon sa Surigao del Sur

Ang malawakang militarisasyon at mga paglabag sa karapatang-tao sa iba't ibang bayan ng Surigao del Sur nitong mga nagdaang taon ay nakakawing sa pagnanais ng malalaking korporasyon na saklutin ang ilampung libong ektarya ng kagubatan at kabundukan sa Andap Valley Complex para makapagmina ng *coal* (karbon o batong uling).

Nitong nagdaang apat na taon, ang iba't ibang komunidad ng mga Manobo ay target ng mga operasyong militar. Layunin ng mga operasyong ito na basagin ang determinadong pagtutol ng mga Manobo laban sa balak na pagmimina ng batong uling sa kanilang lupaing ninuno. Ang okupasyon ng mga sundalo ng 58th IB sa mga komunidad ng Manobo sa Lianga, Surigao del Sur nitong Hulyo-Agosto na nagbunsod ng dalawang buwang pagbakwit ng mga Lumad ay ikatlo na mula 2006.

Partikular na layunin ng Armed Forces of the Philippines (AFP) sa militarisasyon ng mga komunidad ng mga Manobo ang pagrerekluta ng mga residente sa Task Force Gantangan-Bagani Force (TFG-BF). Ang mga armadong grupong para-

militar tulad ng TFG-BF ay binubuo ng AFP sa hanay ng mga Lumad.

Sa pagpapanatili ng kanilang presensya sa lugar, nais ng AFP na pairalin ang takot sa mga Lumad upang pwersahin silang pumirma sa dokumentong Free, Prior and Informed Consent (FPIC). Ang FPIC ay isang dokumento na reki-sito sa ilalim ng Mining Act of 1995. Patunay umano ito na binibigyang-pahintulot ng mga pambansang minorya ang mga korporasyon na magmina sa kanilang mga lupaing ninuno.

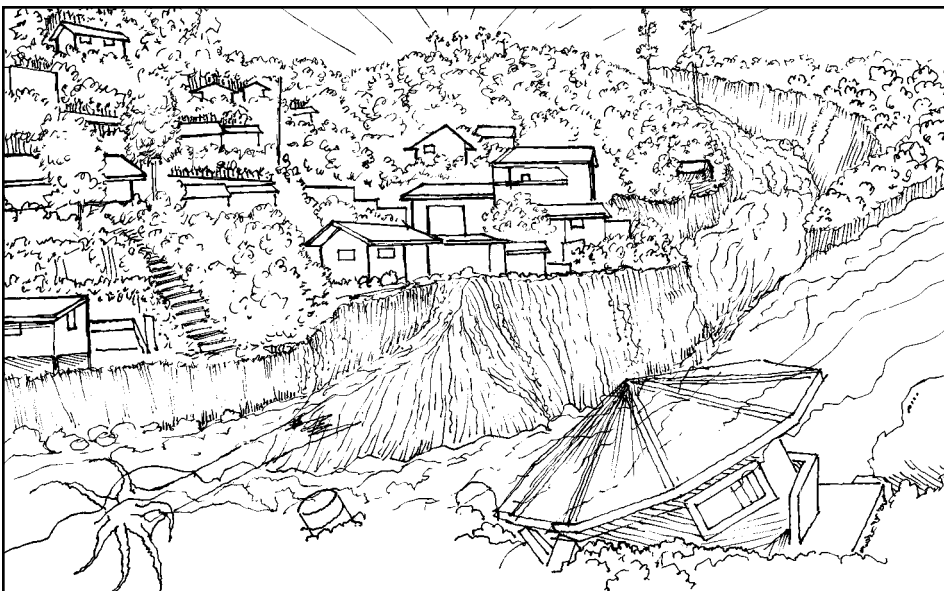
Hindi bababa sa anim na korporasyon ng malalaking burgesyang kumprador ang tumatarget sa mga lupaing ninuno ng mga Manobo sa mga bayan ng Tago, Tandag, Lianga at San Miguel. Ang mga korporasyong ito ay binigyan ng De-

partment of Energy ng Coal Operating Contract (COC), o kapahintulatang magmina ng batong uling. Pangunahin dito ang Philippine National Oil Company-Exploration Corporation (PNOC-EC), isang subsidaryo ng PNOC na pag-aari ng gubyrerno. Target ng PNOC-EC ang tinatayang 42 milyong metriko tonelada ng batong uling na nasa erya sa pagitan ng Lanuza Bay at Lianga Bay sa Surigao del Sur.

Mayroon ding COC ang Benguet Corporation para magmina ng batong uling sa mga bayan ng Lianga, Marihatag at San Miguel at ang Great Wall Mining & Power Corporation para naman sa mga bayan ng San Miguel at Tandag. Binili naman ng Lodestar Holdings Investment Corporation ang COC ng Abacus Consolidated Resources & Holdings Inc. at kasosyo ito ngayon ng Oriental Vision Mining Philippines Corp. (OVMPC), pag-aari ni Salvador B. Zamora II, na namuhunan ng P300 milyon sa proyektong ito.

Nitong Setyembre, nabigyan ng COC ang Oriental Energy and Power Corporation at nagpaplano itong mamuhunan ng hanggang P50 milyon sa operasyon nito sa Surigao del Sur. Mayroon ding COC ang ASK Mining and Exploration Corp. para sa mga bayan ng Cagwait at Marihatag, Surigao del Sur.

Puspasang tinututulan ng mga Lumad na Manobo ang mga proyektong pagmiminang ito sa kanilang lupaing ninuno. Batid nila kung papaanong wawasakin ng mga korporasyong ito ang kalikasan at kanilang kabuhayan. Dahil sa pagtutol ng masang Lumad, hindi pa nakapagsisimula ang mga korporasyong ito sa plano nilang pandarambung. Sa ipinamamalas na determinasyon ng mamamayang Lumad na tutulan ang pagmimina sa kanilang lupaing ninuno, patuloy nilang bibiguin ang mga mandarambung at maipagtatanggol ang patrimonya ng bansa. **AB**

Laban sa malakihang pagmimina sa Panay, pinag-ibayo

Nagkaisa ang iba't ibang grupo sa Panay at Guimaras na kanilang pag-iibayuhin ang kampanya laban sa malakihang pagmimina na nakasisira sa buhay, kabuhayan at kalikasan. Pinagtibay nila ang pagkakaisang ito sa isang multisektoral na pagtitipon sa Bethel Temple sa Iloilo City noong Oktubre 7. Dinaluhan ito ng Defend Patrimony-Panay, Madiaas Ecological Movement, Iglesia Filipina Independiente, Global Baptist Peace Network, Young Christian Workers, Promotion of Church People's Response, Convention of the Philippine Baptist Churches, Karapatan, Bayan Muna at BAYAN-Panay. Matapos ito ay itinatag din sa Roxas City noong Oktubre 10 ang Defend Patrimony-Capiz Chapter.

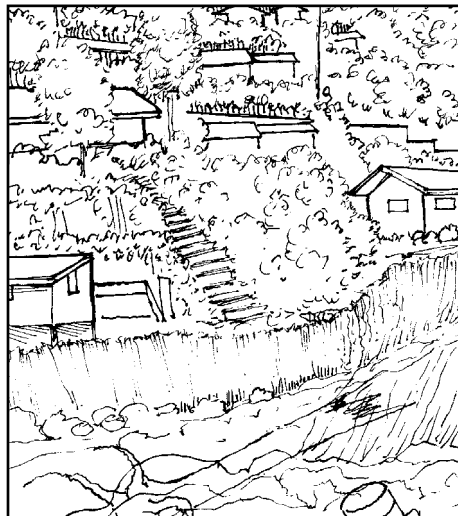
Inihayag ni Geobelyn Lopez ng Madiaas Ecological Movement na batay sa rekord noong Agosto 2009 ng Mines and Geosciences Bureau ng Department of Environment and Natural Resources (DENR), umaabot na sa kabuuang 22.6 libong ektarya sa Panay at Guimaras ang nabuksan para sa komersyal na pagmimina. Ang pinakamalaki rito ay matatagpuan sa Capiz na umaabot sa 10.5 libong ektarya at iginawad sa Teresa Marble Corporation, Quarry Ventures Philippines, Inc. at Walter Mining and Industrial Development Corporation. Sinundan ito ng Iloilo (8.9 libong ektarya); Guimaras (1.8 libong ektarya); Antique (1.04 libong ektarya); at Aklan (334.8 ektarya).

Ang tatlong magkakapatid na kumpanyang Teresa Marble Corporation, TMC International Corporation at Quarry Ventures Philippines, Inc. ay ginawaran ng DENR ng Mineral Production Sharing Agreement (MPSA) na sumasaklaw sa mahigit 16,000 ektarya. Pangunahin nitong aktibidad ang eksplorasyon ng ginto at tanso. Kontrolado ng naturang mga kumpanya (na pag-aari ng malaking negosyanteng pamilya Dee) ang 71% ng kabuuang aprubadong aplikasyon sa

pagmimina sa Panay.

May nakasalang pang mga aplikasyon para sa pagmimina—63.2 libong ektarya sa Capiz at 34.7 libong ektarya sa Guimaras (60% ng kabuuang lawak ng lupain ng prubinsyang ito).

Ang pagsisimula ng operasyon ng mga kumpanya sa pagmimina ay nagsasapanganib sa kalikasan at sa kabuhayan ng mamamayan sa Panay at Guimaras, ayon kay Lopez. Lalo nitong inuubos ang nakalbo na ngang kagubatan. Umaabot na lamang sa 17.2% ng isla ng Panay ang kagubatan at 0.6% na lamang sa Guimaras. Magbubunsod ito ng pagguho ng lupa at malakihang pagbaha tuwing bagyo tulad ng

nangyari na noong 2008 nang malasa ang bagyong Frank.

50 taong suspensyon ng pagmimina. Paglabag sa naipasang resolusyon ng Sangguniang Panlalawigan (SP) ng Capiz ang paggawad ng DENR ng pahintulot sa malalaking kumpanya sa pagmimina, anang Defend Patrimony. Noong 1999, sa kainitan ng mga kilos-protesta laban sa pagmimina sa Panay ay nagpasa ng resolusyon ang SP para suspendihin ang malawakang pagmimina sa Capiz sa loob ng 15 taon. Noong 2002, inamyendahan ito ng SP at pinalawig pa ang suspensyon nang hanggang 50 taon. Ang suspensyon ng pagmimina ay kauna-unahan sa kasaysayan ng pakikibakang kontramina sa bansa.

Nang ipasa ang Mining Act of 1995, puspulang pinamunuan ng Madiaas Ecological Movement ang pakikibaka laban sa mapanirang batas na ito. Dahil sa mga pagkilos ng masa ay unti-unting humupa ang aplikasyon sa pagmimina sa Panay at Guimaras. Pero nang todotodong buksan ng rehimeng US-Arroyo ang bansa sa mga dayuhang kapitalista ay muling dumami ang mga aplikasyon para sa pagmimina.

Mahigpit ang pagbabantay ng mga lokal na guberno sa Capiz sa pagpasok ng malakihang pagmimina sa prubinsya. Ngunit nagmamaniobra pa rin ang malalaking dayuhan at lokal na kapitalista. Kasapakat nila ang pambansang tanggapan ng DENR na siyang nagpapatibay ng mga aplikasyon sa pagmimina. Para makaiwas sa batikos, binibigyan ng pahintulot para sa maliitang pagmimina ang mga aplikante, pero sa magkakanugnog na lugar.

Sa harap ng mga maniobrang ito, nananawagan ang Madiaas Ecological Movement sa mamamayan na ipaglaban ang kanilang nakamit na mga tagumpay laban sa

komersyal na pagmimina at pagkawasak ng kalikasan.

Nagsisimula na sa ngayon ang Teresa Marble Corporation ng eksplorasyon sa pagmimina ng tanso at ginto sa mga barangay ng Aglimucon, Quinabunglan at Canapian, lahat sa bayan ng Maayon at Barangay Tina sa bayan ng Dumarao, Capiz. Libu-libong residente rito ang lumagda sa sulat-petisyong ipinadala sa Sangguniang Panlalawigan. Tuluy-tuloy ang kanilang mga kampanyang edukasyon, pagbibigay ng impormasyon at kilos-protesta laban sa mina mula pa noong 2008. Sa partikular, nagpasa ng resolusyon ang Sangguniang Bayan ng Maayon para suportahan ang pagkilos ng mamamayan.

Sa Guimaras at ibang isla.

Tuluy-tuloy naman ang paglaban sa komersyal na pagmimina ng mga taga-Guimaras. Noong Marso 26, nagpasa ng resolusyon ang SB ng Nueva Valencia laban sa pagmimina ng Fil-Asian Strategic Resources and Properties Corp. (FASRPC), isang subsidyaryo ng Rusina Mining NL na nakabase sa Australia.

Ang Nueva Valencia ay bayan sa timog-kanluran ng Guimaras at siyang pinangyarihan ng malawakang pagtagas ng langis noong 2006. Saklaw ng 2,400 ektaryang eksplorasyon sa pagmimina ng ginto at tanso ang siyam sa 20 barangay nito. Nanganganib ngayon ang mayamang rekurso ng isla na hindi pa nakakabawi sa sakunang dulot ng pagtagas ng langis. Naglunsad ng kampanya para sa mga lagda kontra sa pagmimina sa lahat ng 20 barangay ng nasabing bayan.

Ang FASRPC ay may aplikasyon para magmina sa 621 ektarya sa Pan de Asucar Island sa bayan ng Concepcion, Iloilo. **AB**

Pagmimina sa Negros

Maliban sa mga tubuhan, ang Negros ay mayaman sa depositong mineral. Tinatayang mayroong 590.6 milyong metriko tonelada (MT) ng *primary copper* at 25.2 MT ng *primary gold ore* sa Negros Occidental. Marami rin ditong deposito ng pilak at *molybdenum* at iba pang mineral na maaaring gamitin sa agrikultura at industriya. Mayaman naman ang Negros Oriental sa ginto, tanso, asupre at *magnesium*.

Sinimulan noong 1957 ang malakihang komersyal na pagmimina ng Marinduque Mining and Industrial Corporation (na nakilalang Maricalum) sa Sipalay, Negros Occidental. Sinundan ito ng Philex Gold na nagsimula ng komersyal na pagmimina noong 1994. Sinalanta ng operasyon ng dalawang malaking kumpanyang ito ang maraming lugar sa kanayunan at mga lugar pangisdaan. Napilitang lumikas ang buu-buong mga baryo bunsod ng mga operasyon ng minahan at pagkawasak ng kapaligiran. Di kalauanan ay umigting ang mga protesta at napilitang magsara ang Maricalum Mining noong 2001. Tumigil din ang Philex Gold noong 2002.

Pero nang todo-todong buksan ng rehimeng US-Arroyo ang bansa sa malalaking dayuhang kapitalistang interes ay nagsibalikan sa Negros ang malalaking kumpanya ng pagmimina. Ang mga aplikasyon sa pagmimina ay sumasaklaw na sa 47% ng kabuuang lupain ng isla. Katumbas ito ng 88% ng kabuuang lupang pang-agrikultura ng Negros.

Batay sa datos ng Mining and Geosciences Bureau noong Enero 2008, aprubado na ang Mineral Production Sharing Agreement (MPSA) ng sumusunod: Oriental Quarry and Development Corp. sa Basay, Negros Oriental (770 ektarya); Negros RR Cement Corp. sa Guihulngan at La Libertad, Negros Oriental (3,100 ektarya), na kapwa sangkot sa eksplorasyon ng *limestone* at *shale*; Vulcan Industrial and Mining Corp. sa Hinobaan, Negros Occidental (477 ektarya), na

sangkot sa eksplorasyon ng tanso at ginto; Philex Gold Philippines, Inc. sa Hinobaan at Sipalay, Negros Occidental (2,673 ektarya) na sangkot sa komersyal na pagmimina ng tanso at ginto; Silicon Development Corp. sa Babiera at Sagay, Negros Occidental (109.51 ektarya), na sangkot sa eksplorasyon ng *silica*, *sand* at *quartz*; at Colet Mining and Development Corp., sangkot sa eksplorasyon ng ginto, pilak, tanso at *molybdenum*.

Ang operasyon ng naturang mga minahan ay sumasaklaw sa 9.4 libong ektarya. May nakasalang ding aplikasyon para sa eksplorasyon ng asupre at iba pang mineral ang Altai Philippines Mining Corporation na sumasaklaw sa tatlong bayan sa Negros Oriental.

Samantala, nasisira ang kabuhayan ng mga mangingisda bunga ng pagtatapon ng basura ng mina sa mga ilog at sapa na dumadaloy patungong karagatan. Sa isang pagsisiyasat noong Oktubre 2007, natuklasan na bunsod ng pagmimina sa karagatan, nangangamatay ang mga isda sa Tañon Strait (sa pagitan ng Negros Oriental at Cebu) tuwing nagkakaroon ng *seismic survey* ang mga minahan sa karagatan ng Guihulngan, Vallehermoso at San Carlos sa Negros Oriental. Mahigit 100 nang *payaw* (istrumentong pang-akit ng isda) din ang nangasira rito at nawawalan ng kabuhayan ang mga mangingisda tuwing ipinagbabawal ang pangangisda sa loob ng limang-kilometrong radyus malapit sa lugar ng maramihang pagkamatay ng isda. **AB**

Pagmimina ang nasa likod ng sakuna sa Cordillera

Ang malawakang sakunang naganap sa Cordillera nitong Oktubre ay lalong nagpapalakas sa panawagan ng mamamayan na wakasan na ang pamiminsalang dulot ng pandarambong ng mga dayuhang malalaking korporasyon sa pagmimina. Ang malawakang pagkakalbo ng mga bundok ang pangunahing nasa likod ng naganap na mga pagbaha at pagguho ng lupa.

Sa kasaysayan ng Cordillera, pinakamatindi na at pinakamalawak ang sakunang naganap noong kasagsagan ng bagyong Pepeng noong Oktubre 8. Umabot sa 309 ang namatay, 114 ang nasugatan at 36 ang nawawala sa mga pagbaha at mahigit 100 sa pagguho ng lupa. Mahigit isang bilyong pisong halaga ng mga produktong agrikultural at imprastruktura ang nawasak. Umabot sa 52,225 pamilya o mahigit 255,000 katao ang lumikas tungo sa mga *evacuation center*.

Pinakamarami ang nasalanta sa Benguet, kung saan mahigit 200 ang nasawi. Umabot sa 10 talampakan ang baha sa ilang lugar sa Baguio na ilang araw na nahiwalay dahil sa pagkawasak ng mga kalsadang patungo roon. Nasalanta rin ang mga bayan ng La Trinidad, Mankayan, Bakun, Atok at iba pa.

Malakihan at mapangwasak na pagmimina sa Cordillera. Ang pinsalang idinulot sa kalikasan ng malalaking dayuhang korporasyon sa pagmimina at mga tiwaling ahensya ng reaksiyunaryong guberno ang pangunahing dahilan ng malawakang pagbaha at pagguho ng lupa sa Cordillera.

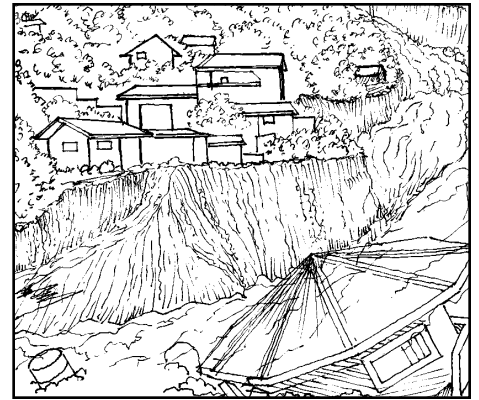
Ayon sa Cordillera Peoples Alliance (CPA), "ang malawakang komersyal na pagmimina sa Cordillera ay nakapagdulot na ng walang kalutasang pagkawasak ng kalikasan". Tinukoy at tinuligsa rin nito ang kapitalistang produksyon na namamayani sa mundo at ang pagsasamantala nito sa kalikasan at rekur-

so. Binatikos din nito ang guberno na nagpasa at nagpapatupad ng mga batas na dahilan ng paglala ng pagbabago ng klima at mga sakuna sa kalikasan.

Ang rehiyon ng Cordillera ay sumasaklaw lamang ng 6% ng bansa. Pero 25% ng reserbang *ore* sa buong bansa na nagtataglay ng ginto at 39% na nagtataglay ng tanso ay matatagpuan dito, kahit isang siglo na itong pinagmiminhang ng malalaking dayuhang korporasyon. Sa prubinsya ng Benguet matatagpuan ang malalaking reserba.

Kaya halos 66% ng buong lugar ng Cordillera ay nasasakop na ng iba-ibang aplikasyon sa pagmimina. Ang lima sa 24 na prayoridad na proyektong pinahintuutan ng rehimeng Arroyo para sa malakihang pagmimina ay matatagpuan sa rehiyon. Ito ang Far-Southeast, Teresa Gold at Victoria Project ng Lepanto; Project 3000 ng Itugon-Suyoc Mines; Pacdal Copper Expansion ng Philex Mining; at ang Batong Buhay sa Kalinga.

Matagal nang dinadambong ang Benguet ng malalaking dayuhang pagmimina. Ang Benguet Corporation ay halos isang siglo nang nagmimina mula pa 1902 sa iba't ibang lugar ng Benguet. Ang Lepanto Consolidated Mining Corporation ay 73 taon nang nagmimina ng ginto sa bayan ng Mankayan mula 1930. Sa kasalukuyan ay nagsasagawa ng eksplorasyon sa pagmimina ang Bezant, isang kumpa-

nyang British sa Guinaoang, Mankayan. Ang Philex Mining Corporation ay isang dekada nang nagmimina sa bayan ng Itogon.

Nagdudulot ito ng matinding dislokasyon sa mamamayan at pagkawasak ng mga lupaing agrikultural, pagkakalbo ng kagubatan at pagkawala ng buhay at kabuhayan.

Batay sa datos ng Department of Environment and Natural Resources (DENR), ang natitirang kagubatan sa buong rehiyon ay umaabot na lamang sa 665,603 ektarya mula sa 1,553,599 ektarya. Dahil dito, lumala ang polusyon sa tubig at hangin at nawasak ang mayor na mga sistema ng mga ilog. Halimbawa nito ang matinding polusyon sa Abra River bunga ng pagtatapon ng Lepanto Consolidated Mining Corporation ng nakamamatay na mga basura rito. Ang polusyon ng Abra River ay umaabot na sa China Sea.

Nagbunsod rin ang matinding polusyon ng hangin at tubig ng 60% pagbaba ng produksyon ng palay sa rehiyon.

Bilyun-bilyong dolyar na ang kinitang tubo ng mga dayuhang kumpanya sa pagmimina sa halos isang siglo nilang operasyon. Pero hanggang ngayon ay nananatiling dukha ang mamamayan ng Cordillera. Nangunguna pa ring pinagkakatahan ng mamamayan ang agrikultura, pangangisda at pangangahoy. Batay sa sensus ng guberno, ikalima ang Cordillera sa pinakanaghihirap na mga rehiyon sa buong bansa. AB

SUDECOR: Tagapaminsala ng kagubatan

Pahintuin ang SUDECOR! Ito ang panawagan ng mamamayan ng Caraga laban sa kumpanyang kumakalbo at sumisira sa pinakahuling mga kagubatan sa Surigao del Sur. Saklaw ng konsesyon nito ang natitirang *virgin forest* (gubat na hindi pa tinotroso) sa Surigao na umabot na lamang ng 3,000 ektarya mula sa dating 69,000 ektarya. Walang pakundangan ang pamumutol ng malalaking lawaan.

Apat na dekada nang pinagkakaitan ng SUDECOR ng kabuhayan kapwa ang mga Lumad at di Lumad. Pag-aari ito ng malaking burges kumprador na pamilyang Puyat. Kakutsaba nila ang mga burukratang kapitalista sa Department of Environment and Natural Resources (DENR) sa walang habas na pandarambong sa mga bundok at kagubatan.

Gumagamit ang SUDECOR ng *bulldozer dragging*, isang iligal na paraan ng pagtotroso. Mahigit 30 bulldoser ang araw-araw na nagtutumba ng mga puno at sumisira sa lahat ng nadadaan nito. Mabilis na sinisira nito ang mga ilog dahil sa pagguho ng lupa, pagkatuyo tuwing tag-init at matinding pagbaha tuwing tag-ulan. Dagdag dito ang pagkatuyo ng mga sapa at pagkawala ng tirahan ng mga hayop. Labis na nasasalanta nito ang mamamayang Lumad, mga magsasaka at manggagawa dahil winawasak nito ang kanilang kabuhayan.

Para mapanatili ang pagkamal ng mga Puyat ng malaking tubo, itinayo nila ang Special Civilian Auxiliary Army (SCAA). Di pa nakuntento rito, halos permanente na ring itinalaga ang isang kumpanya ng 58th IB sa SUDECOR. **AB**

Malaking baha sa Laguna at Kamaynilaan

Nilamon ng tubig ang daan-daang barangay sa paligid ng Laguna de Bay matapos manalasa ang bagyong Ondoy. Naghatid ito ng bahang umabot sa 10 talampakan na naglubog sa daan-daang komunidad na tinitirhan ng mahigit 700,000 residente.

Ang Laguna de Bay ang pinakamalaking lawa sa Pilipinas. Hinahangganan ito ng prubinsya ng Rizal sa hilaga, ng lalawigan ng Laguna sa timog at ng Metro Manila sa kanluran. Dumadaloy ito patungong Manila Bay sa pamamagitan ng Pasig River. Matapos ang bagyong Ondoy, tumaas ang tubig ng Laguna de Bay na naglubog sa mga bayan sa paligid nito.

Subalit hindi lamang ang bagyong Ondoy ang dahilan ng pagbahang ito. Bago pa man manalasa ang bagyo ay bumabaha na ang paligid ng lawa.

Isa sa mga itinuturong pangunahing dahilan ng pagbaha: ang pagsasara sa Napindan Hydraulic Control Structure (NHCS).

Ang NHCS ay istrukturang itinayo noong 1983 sa dulo ng Napindan Channel, na nasa ilaya ng Pasig River na siyang nagdudugtong ng Laguna de Bay sa Manila Bay. Itinayo ito para pigilan ang pana-panahong pagpasok ng tubig-alat mula sa Manila Bay patungo sa Laguna de Bay, alinsunod sa plano ng guberno na gawing pangunahing pagkukunan ng inuming tubig ang lawa.

May ilang taon nang hindi binubuksan ng Laguna Lake Development Authority (LLDA) ang NHCS. Nagresulta ito sa pag-iipon ng tubig sa Laguna de Bay. Sa pamamagitan ng Manggahan Floodway sa Pasig, ang tubig mula sa Marikina River ay inililihis patungo sa Laguna de Bay, na lalong nag-iipon ng tubig sa lawa.

Ang bagyong Ondoy ay nagpa-

bilis lamang sa inaasahan nang matinding trahedyang nakaamba sa paligid ng lawa dahil sa pagsasara ng NHCS. Ayon sa mga kasapi ng Pambansang Lakas ng Kilusang Mamamalakaya ng Pilipinas (Pamalakaya) sa Rizal at Laguna, bago pa man manalasa ang bagyong Ondoy ay napansin na ng mga mangingisda at mga residente ang pagtaas ng lebel ng tubig sa lawa at ang pag-awas ng tubig tungo sa 30 bayan sa Rizal, Laguna at sa Metro Manila.

Noong kasagsagan at pagkatapos ng bagyong Ondoy, mistulang naglaho ang daan-daang barangay sa 20 bayan sa Laguna. Ang mga bayang ito ay ang Bay, Biñan, Cabuyao, Calauan, Kalayaan, Los Baños, Lumban, Mabitac, Paete, Pakil, Pangil, Pila, San Pedro, Siniloan, Sta. Cruz at Victoria. Dagdag pa rito ang mga lunsod ng Calamba at Sta. Rosa. Binaha rin ang ilang mga barangay sa Pagsanjan at Sta. Maria. Inabot ng pag-apaw ang mga bayan ng Cainta at Pateros at mga syudad ng Marikina, Pasig at Taguig. Mahigit isang linggo pagkatapos ng bagyo, baha pa rin ang mga bayan sa paligid ng Laguna de Bay.

Sa ulat ng Social Action Center ng dyosesis ng San Pablo noong Oktubre 4, umabot sa 13 ang namatay at 750,248 o 30% ng 2.5 milyong residente ng Laguna ang naobligang lumikas dahil sa baha.

Matagal nang iginigiit ng Pamalakaya sa LLDA na buksan ang NHCS o baklasin na ito. Matagal na pagbibingi-bingihan lamang

dati ang sagot ng liderato ng LLDA. Sinasabi nitong hindi raw madali para sa tubig ng Laguna de Bay na dumaloy patungong Napindan Channel sa Taguig tungong Pasig River tungong Manila Bay dahil binabarahan daw ito ng ilampung libong pamilyang maralitang nakatira sa palibot ng daluyan ng tubig.

Sa tindi ng inabot nitong batikos, inianunsyo na ng guberno kamakailan na bubuksan na nito ang NHCS. Pero kapalit nito, itinutulak ng guberno sa pamamagitan ng LLDA at Department of Environment and Natural Resources (DENR) ang sapilitang pagpapalikas sa mga residente mula sa baybay-lawa ng Muntinlupa, Pasig, Taguig, Cainta at Taytay. Sila ay pawang maliliit na mangingisda at mga maralitang mamamayang mallaon nang nakatira sa lugar.

Ang totoo'y isinasangkalan lamang ang matinding pagbaha at ang usapin ng pagsasara ng NHCS para matuloy na ang pagpapalikas sa mga maralita sa paligid ng lawa. Ito'y dahil may planong tambakan ng lupa ang 5,000 ektaryang bahagi ng lawa sa Muntinlupa, Pateros at Taguig upang tayuan ng internasyunal na paliparan at mga kondominyum at mamahaling hotel. Plano ring gumawa roon ng anim na kalsada at dike. Balak pa ng DENR at LLDA na magtambak ng lupa sa iba pang dako ng Laguna de Bay sa Muntinlupa, Taguig at Los Baños, Laguna.

Palalalain lamang ng mga mapanirang proyektong ito ang pagbaha sa Laguna, Rizal at Kamaynilaan dahil babarahan din ng naturang mga proyekto ang daloy ng tubig.

Napilitang ianunsyo ng Malacañang pagbubukas sa istrukturang ito. Subalit kasabay nito, nagbanta ito na agarang palilikasin ang libu-libong pamilyang nakatira sa gilid ng Napindan Channel at Manggahan Floodway.

Maagap na pagtulong sa mga nasalanta sa NCR

Isa ang Metro Manila sa matinding tinamaan ng bagyong Ondoy noong Setyembre. Umabot sa 123 katao ang nasawi at daan-daang libong pamilya ang lumikas. Subalit noon ding kasagsagan ng bagyo ipinakita ng mga progresibong organisasyon sa National Capital Region (NCR) ang kahandaan at mabilis na pagkilos para tumulong sa mga nasalanta at magbigay ng serbisyo.

Noong araw mismo ng Setyembre 26 ay maagap na nakapaglunsad ng *relief operations* ang isang grupo ng mga aktibista sa Maybunga, Pasig City. Dalawang grupo agad ang ipinakat upang magligtas ng mga binahang residente. Ginamit nila ang isang dyip para sagipin ang mga biktima at ginawang *evacuation center* ang *barangay hall*. Maging ang ibang mga grupo na hindi progresibo ay nahikayat na tumulong sa paghahakot ng mga tao para ilikas. Nagambagan pa mga aktibista upang bumili ng kalahating sakong bigas para gawing lugaw at makain ng mga nasa *evacuation center*.

Kinabukasan, maagap ding nakapaglunsad ang iba pang mga progresibong organisasyon at partido ng *relief operations* sa NCR. Binuo kaagad ang Kilusang Bayanihan—isang malapad na kilusan na tutugon sa mga nasalan-

ta ng kalamidad. Nakakuha sila ng mga donasyon na pagkain, gamot at iba pa sa mga institusyon sa pangunguna ng CREST (Community Response for Enlightenment Service and Transformation) at iba pang mga organisasyong nakakakalap ng tulong materyal.

Ang mga kabataan naman ay nagbuo ng Serve the People Brigade para pangasiwaan ang *relief operations* sa iba pang lugar. Nagrekrut sila ng mga kabataan sa mga eskwelahan at komunidad para maging boluntir. Naglunsad sila ng *relief operations* at *cleanup drive* sa Tumana at Malanday sa Marikina. Nagtulong-tulong naman ang mga tao sa paglilinis ng kanilang binahang lugar.

Nagpapirma sila ng manipesto sa mga residente para alamin ang mga kahilingan ng mga biktima.

Positibo ang naging tugon ng mga residente roon lalo na sa usapin ng kabuhayan at

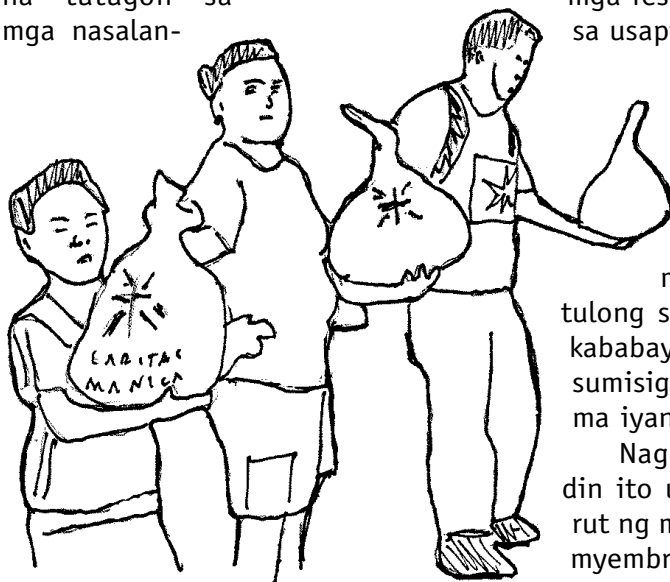
batayang serbisyon ipinagkakait ng guberno.

Nang makita ng mamamayan ang mga aktibistang

masigasig na tumu-

tulong sa mga nasalantang kababayan, taas-kamaong sumisigaw pa sila ng "Ta-ma iyan, lumaban tayo."

Naging pagkakataon din ito upang makapagrek-rut ng mga boluntir at mga myembro ng mga progresi-

bong partido at organisasyon.

Nagtungo naman sila sa Pasig upang doon ay maglunsad ng susunod na *relief operations*.

Sunud-sunod na mga *relief operation* naman ang inilunsad ng Akap-Bata Philippines at Akap-Bata *sectoral organization* sa mga biktima ng bagyo. Nagsimula ang kanilang Task Force Akap-Bata sa Sta. Lucia, Pasig City noong Setyembre 29. Setyembre 30 naman ay nagtungo sila sa Panghulo sa Malabon at San Roque sa Navotas City. Oktubre 1 ay inilunsad nila ang *relief operations* sa Tunasan,

Muntinlupa City. Noong bagyong Pepeng naman ay namahagi sila ng *relief goods* sa Marikina City noong Oktubre 2 at ginamit ang upisina ng Rotary Club of Marikina bilang *relief center*.

Oktubre 2 din nang maglunsad ng isang *cleanup drive* sa Marikina City ang mga progresibong organisasyon sa NCR. Nagtipon sila sa Marikina Bayan Sports Complex at nagsindi ng kandila para sa mga biktima ng bagyo. Nagpiket din sila upang kundenahin ang guberno sa kapabayaan nito sa mamamayan. Sinundan din ito ng kapare-

hong aktibidad noong Oktubre 10 kung saan naglinis sila ng kalsada at mga bahay ng mga residente ng Malanday, Marikina. Nagpapirma rin sila ng manipesto sa mga residente upang igiit sa guberno ang maayos na serbisyo, pagkontrol sa mga presyo at tulong sa mga nabiktima ng bagyo.

Ani Roy Velez, tagapangulo ng Bagong Alyansang Makabayan-NCR, panimulang hakbang lamang ang paglilinis ng mga bahay. Mas malaking paglilinis pa ang gagawin ng taumbayan lalo na sa pamahalaan at sa lipunan. AB

Mga nasalanta, pinagnanakawan

Isiniwalat kamakailan sa *internet* na isang dambuhalang bodega ng Department of Social Welfare and Development (DSWD) sa Pasay City ang punung-puno ng *relief goods* na hindi ipinamamahagi sa kinauukulang mga biktima ng bagyong Ondoy at Pepeng. Ang nagtambak na mga teheras, kumot, pagkain at iba pang ayuda na para sana sa mga nasalanta ay bahagi ng milyun-milyong dolyar na donasyon mula sa United Nations Children's Fund (UNICEF) at iba't ibang bansa.

Ani Ella Rose, isang boluntir sa nasabing bodega na naglantzad sa kahina-hinalang pag-iimbak ng *relief goods*, ang ipinaeempake lamang sa kanila sa kada sako ay sampung lata ng sardinas, isang sabong panlaba, ilang sabong pampaligo at ilan pang gamit katawan. Hindi ginagalaw ang mga imported na gamit na nakasilid pa rin sa kani-kanilang orihinal na kahon. Kabilang sa mga hindi ipinagagalaw sa kanila ang mga teheras na tatat-Coleman, mga kahong galing Japan na di pa mabatid kung ano ang laman, mga laruan at iba pa.

Walang makumbinsi ang DSWD sa paliwanag nito kung bakit hindi natitinag ang santambak na mga ayuda. Matapos ang makailang-ulit na pagtawag ng dyaryong *Philippine News* kay Sec. Esperanza Cabral para humingi ng paliwanag, ang tangi niyang naikatwiran ay wala raw kasing mga boluntir na

mamamahagi.

Sino ang maniniwala na walang nagboluntaryo? Lahat ng mga pagsisikap ng iba't ibang grupo at institusyon para sumaklolo sa mga nasalanta ay dinadagsa ng napakaraming taong kusang nag-aambag ng kanilang panahon para makibahagi sa pagtulong.

Ang totoo, pahirapan ang pagpasok bilang boluntir sa naturang bodega. Ito ang natuklasan ni Ella Rose at pito niyang kasamahan na nagpunta sa bodega ng DSWD para tumulong sa pag-eempake. Kinailangan pa nila ng padrino para matanggap doon.

Nabigla raw sila na isang kawani ng DSWD at isang gwardya lamang ang tao sa mahigit 1,000 metro-kwadrang bodega. Katawata pang sinasabi ng ahensya na kailangang irelyebo nang tig-aapat na oras ang mga gustong tumulong dahil hanggang 50 boluntir lamang

daw ang kakayanin sa naturang bodega.

Malinaw na nagpapalusot lamang ang DSWD para pagtakpan ang isang imbing balakin. Lilitaw na lamang ba ang naturang *relief goods* pagsapit ng kampanyahan sa eleksyon? Pagkakaperahan ba ito ng mga makapangyarihan?

Ano man ang balak at sino man ang may pakana, ito ay walang ka-hihiyang pagnanakaw. Ang nakamumuhi, kung sino pa ang nawalan dahil sa mga sakuna, siya pang pinagnanakawan. AB

18 armas, nasamsam ng BHB sa Compostela Valley

Isang walang putok na reyd na nakasamsam ng 18 malalakas na armas ang isinagawa ng 4th Pulang Bagani Company ng Merardo Arce Command (4th PBC-MAC) sa isang *patrol base* ng 72nd IB sa Sityo New Kapatagan, Barangay Casoon, Monkayo, Compostela Valley nitong Nobyembre 2 pasado alas-5 ng hapon.

Isang mariing sampal ang tinamo ng 10th Infantry Division sa ipinatutupad nitong kampanyang Oplan Bantay Laya 2 (OBL2) dahil sa reyd, ayon sa 4th PBC-MAC. Ang 72nd IB ay nasa ilalim ng kumand ng 10th ID ng Philippine Army.

Elemento ng sorpresa at panlansang ang ginamit na taktika ng mga Pulang mandirigma na nagsuot ng uniporme ng Special Forces

(SF). Madali nilang napasok ang detatsment nang maresto nila ang kumander nito na si Cpl. Domador Alegre na noon ay nasa labas. Mabibilis na dinisarmahan ng BHB ang mga elemento ng Citizens' Armed Forces Geographical Unit.

Ang nakumpiskang 18 malalakas na armas ay kinabibilangan ng sampung Garand, limang karbin, dalawang M16 at isang M14. Nakakumpiska rin ang BHB ng isang radyong ICOM, maraming bala at mga gamit-militar (mga botang pangkombat, bakpak, *ammo pouch* at mga unipormeng militar).

Pagkatapos ng matagumpay na reyd ay isinama ng BHB si Corporal Alegre. Sa kasalukuyan ay iniimbestigahan siya kung may dapat siyang panagutan sa rebolusyonaryong hustisya at sa sambayanan. Maglalabas ng panibagong pahayag hinggil sa kanya ang Merardo Arce Command sa takdang panahon. **AB**

Mga tropang Amerikano sa Bukidnon

Aktibong lumalahok ang mga tropang Amerikano sa mga operasyong kontragerilya ng Armed Forces of the Philippines (AFP) sa Bukidnon. Ito ang impormasyong ibinunyag ni Jorge "Ka Oris" Madlos, tagapagsalita ng National Democratic Front (NDF)-Mindanao. Tinukoy ni Ka Oris ang aktibong papel na ginagampanan ng mga tauhang militar ng US sa mga operasyong kombatan laban sa BHB sa kalibliban ng Bukidnon.

Apat na magkakahiwalay na pangyayari ang unang tinukoy. Bandang kalagitnaan ng Pebrero at noong maagang bahagi ng Hulyo, may mga sundalong Amerikano na namataang lumalahok sa mga operasyong kombatan sa Quezon, Bukidnon. Ang naturang mga tropa, kasama ang isang yunit ng Armed Forces of the Philippines (AFP) ay nakasagupa ng isang yunit ng BHB at namasista sa mga residente sa lugar. Noong Abril at muli noong Setyembre, may namataan ding mga tropa ng US na kasama ng mga sundalo ng AFP sa Valencia at Ma-

laybalay na nagtatanung-tanong sa mga lokal na residente kung saan posibleng naroroon ang BHB at nananakot ng mga sibilyan sa lugar.

Bukod sa nasabing mga ulat, nakatanggap din ang NDF-Mindanao ng kahalintulad na impormasyon mula sa mapagkakatiwalaang mga tao sa South Cotabato, Central Mindanao at mga prubinsya ng Davao.

Lalu't lalong napasisinungalingan ng mga ulat na ito ang mga pahayag ng mga Amerikanong upisyal na nagtatatwa sa aktwal na pagkakasangkot ng mga tropa nila

sa mga operasyon sa Mindanao. Ang naturang mga ulat ay nagdadagdag ng ebidensya na ang mga tropa ng US na kabilang sa Joint Special Operations Task Force (JSOTF)-Philippines ay sumasama sa mga yunit ng AFP na naglulunsad ng mga operasyong kontra-rebolusyonaryo sa isla.

Ang mga insidenteng ito ay malinaw na tumutukoy sa nag-iibayong interbensiyong militar at mga pasistang krimen ng US kasabwat ng mga lokal na tropang papet.

Patuloy na inilalantad ng NDF-Mindanao ang mga insidente ng paglahok ng mga sundalong Amerikano sa mga aktwal na operasyong kombatan sa bansa, laluna laban sa mga rebolusyonaryong pwersa at mamamayan. Inatasan ang mga lokal na kumand ng BHB sa Bukidnon na matamang subaybayan ang kilos ng mga sundalong Amerikano at ang paglahok nila sa mga kontra-rebolusyonaryo at kontra-mamamayang aksyong militar. **AB**

CTUHR sa Cebu, tinitiktikan

Tinitiktikan ng mga ahenteng militar ang upisinang sangay ng Center for Trade Union and Human Rights (CTUHR) sa Mactan City, Cebu. Nagsimula ang operasyong paniktik noong Setyembre kung saan ilang malalaking tao na nakagupit-militar at may nakasukbit na baril sa tagiliran ang palaging nagbabantay sa mga pumapasok sa upisina ng CTUHR.

Ayon sa mga boluntir ng CTUHR, salit-salitan sa pagkuha ng mga litrato ang mga ahenteng militar sa sinumang bumabagtas sa kaisa-isang daan patungong pribadong *compound* na kinalalagyan ng upisina ng CTUHR-Cebu. Noong Oktubre 2, naglagay ang mga ahenteng militar ng lamesa sa harapan

ng *compound* habang nagdadaos ng pulong ang mga manggagawa sa nasabing upisina. Nagpulasan ang ibang ahenteng militar nang lumabas ang mga manggagawa at kinunan din sila ng mga litrato.

Simpleng pananakot lamang ito, ani Daisy Arago, Executive Director ng CTUHR-Cebu. Layunin la-

mang nito na pahinain ang kaloo-ban ng mga boluntir at manggagawa sa kanilang adhikain. Aktibong nagdadaos ng mga pagsasanay at edukasyon sa karapatang-tao ang upisina makaraang itatag ang lokal na sangay nito noong Abril. Aktibong sinusupportahan nito ang mga gawain ng Unity for Workers Rights (U4WR), isang malawak na organisasyon ng mga manggagawa at mga tagapagtaguyod ng karapatang-tao ng mga manggagawa. Ang U4WR ay itinatag bunsod ng malawakang tanggapan sa trabaho ng mga manggagawa sa Mactan Economic Zone (MEZ) na hinahagupit ng pandaigdigang krisis ng sistemang kapitalista. **AB**

3 estudyante, iligal na hinuli ng militar

Iginiit ng Free Zamboanguita 3 Movement ang kagyat na pagpapalaya sa tatlong estudyanteng arbitraryong dinakip ng mga militar noong Oktubre 18 sa Zamboanguita, Negros Oriental. Ang mga ito ay sina Maria Carla Alvarico, myembro ng College Editors Guild of the Philippines (CEGP); Karlo Cabahug, myembro ng League of Filipino Students-Cebu (LFS); at Glen Absin, estudyante ng University of Cebu.

Dinakip sila ng mga elemento ng 79th IB habang nagsasagawa ng pananaliksik, katuwang ang Kahugpungan Alang sa Ugma sa Gamay'ng Mag-uuma (KAUGMAON) kaugnay ng posibleng epekto ng *jathropa* (tubatuba) sa naturang prubinsya. Ikinulong sila sa Zamboanguita, Negros Oriental Police Station sa paratang na sila ay mga kasapi ng Bagong Hukbong Bayan. Sinampahan din sila ng kasong rebelyon.

Iginiit ng CEGP at LFS hindi lamang ang pagpapalaya sa tatlo kundi pati ang pagbabasura ng Dumaguete City Regional Trial Court sa gawa-gawang kasong isinampa laban sa kanila. **AB**

5,000 mamamayan sa Mindoro, nagprotesta

Mahigit 5,000 residente ng Mindoro ang naglunsad ng martsa-rali noong Oktubre 30 sa Calapan, Oriental Mindoro laban sa pagbibigay ng Department of Environment and Natural Resources (DENR) ng Environmental Compliance Certificate (ECC) noong Oktubre 14 sa Intex Resources Corporation (Intex), isang kumpanyang nagmimina ng *nickel*.

Nagdala ang mga nagpoprotesta ng mga kabaong na minarkahan ng simbolo ng Intex at litrato ni Sec. Lito Atienza ng DENR bilang tanda ng matinding pagkamuhi ng mamamayan ng Mindoro.

Pinahintulutan ng DENR ang Intex na magmina ng *nickel* sa 11,216-ektaryang lugar na kalakhan ay *watershed area* na pinagmumulan ng tubig ng mga ilog ng Mag-asawang Tubig at Bukayao.

Maaagaw na ngayon ng minahan ang mayor na pinagkukunan ng tubig pang-irigasyon ng mga magsasaka sa 40,000 ektaryang palayan sa mga bayan ng Calapan, Naujan, Baco at Victoria.

Pinamunuan ang martsa-rali ng Alyansa Laban sa Mina (Alamin). Dinaluhan ito ng mga estudyante, propesyunal, empleyado at mga upisyal ng lokal na gubyerno, mga organisasyong relihiyoso, mga organisasyong *non-governmental* at multisektoral at mga delegado mula sa mga bayan ng Victoria, Socorro, Pinamalayan at Naujan. **AB**

Mga residente ng Hacienda Luisita, pinalalayas

Nagbigay ng taning o dedlayn ang pamunuan ng Hacienda Luisita Incorporated (HLI) sa mga magsasaka at residente nito upang lisanin ang kanilang lugar.

Umaabot sa 5,000 magsasaka ng HLI sa 2,000 ektaryang kanilang inookupahan ang napipintong palayasin. Naglabas ng memorandum noong Disyembre 18, 2008 ang pamunuan ng HLI sa pangunguna ni *estate manager* Herman Gregorio Jr. para lisanin ng mga residente ang Hacienda at itigil na ang pagtatanim. Nakatakda sana ang dedlayn noong Oktubre 30 subalit napigilan ito ng mga residente sa pamamagitan ng kilos-protesta at ipinagpaliban ito sa Nobyembre 15, 2009.

Sa kabilang banda, nagpahayag ng pangamba si Anakpawis Rep. Rafael Mariano na muling gagamitin ng pamilyang Cojuangco, ang nagmamay-ari ng HLI, ang mga pulis at militar para sapilitang palayasin ang mga residente. Binatikos din ng mambabatas ang plano ni Danding Cojuangco, ang nagmamay-ari ng San Miguel Corp., na gawing *training center* ang isang

bahagi ng asyenda para sa 2014 Asian Games.

Tila tinatakanan ni Danding Cojuangco ang kanyang pananagutan na ipamahagi ang lupa sa mga magsasaka, pahayag pa ni Mariano. Dagdag pa niya, hindi lingid sa kalamayan ni Cojuangco na may Temporary Restraining Order (TRO) ang Korte Suprema laban sa maneydsment ng HLI noong 2006 upang kanselahin ang Stock Distribution Option (SDO) kung saan sa halip na ipamahagi ang lupa sa mga magsasaka ay mga walang halagang sapi ng HLI ang ibinigay.

Hiniling ng mga magsasaka ng HLI na mamagitan si Sen. Benigno "Noy" Aquino III upang maipamahagi na ang mga lupa na mataagal na sanang iginawad sa kanila. Sinabi ni Lito Bais, tagapangulo ng United Luisita Workers Union (ULWU), na kung interesado ang senador na ipamahagi ang lupa at bitawan ang isyu sa HLI ay dapat

makipag-usap na ito sa kanila at hindi sa kanyang tiyuhin na si Danding Cojuangco.

Sinabi naman ni Randall Echanis, *deputy secretary-general* ng Kilusang Magbubukid ng Pilipinas na may kabayaran ang ambisyon ni Aquino sa kawalang pakialam at aksyon niya sa napipintong dedlayn ng HLI. Hindi maaaring idahilan ni Aquino ang maliit na sapi ng kanilang pamilya sa asyenda. Kung mataas ang kanyang hangad na maging pangulo ay dapat kayanin niyang resolbahin ang ganitong usapin, dagdag pa ni Echanis.

Muling ipinanawagan ng KMP na ibasura ang Comprehensive Agrarian Reform Program with Extension and Reforms na siyang may pakana ng panlilinlang sa mga magsasaka. Igiinigiit nila ang tunay na repormang agrayo sa ilalim ng Genuine Agrarian Reform Bill at ang pamamahagi na ng lupain ng HLI sa mga magsasaka.

Isang araw bago ang dedlayn ng pagpapalayas, gugunitain ng mga magsasaka ang ika-limang taong anibersaryo ng masaker na naganap noong Nobyembre 16, 2004 kung saan 12 magsasaka at dalawang bata ang pinatay ng mga militar, pulis at *goons* ng mga Cojuangco. **AB**

Kasalatan ng bigas sa Asia

Inianunsyo na ng gubyernong Arroyo na mapipilitang dagdagan nito ang inaangkat na bigas bunga ng pagkawasak ng maraming palayan dahil sa mga bagyong Ondoy at Pepeng. Di bababa sa 925,000 toneladang bigas ang nasira sa Pilipinas dahil sa magkasunod na bagyong ito.

Subalit nanganganib ding magkulang ang suplay ng bigas sa ibang bansa sa Asia bunga ng pagkasira ng milyun-milyong tonelada ng mga pangunahing produktong pagkain sa sunud-sunod na mga pagbaha at tagtuyot doon. Tinatayang magresulta ito sa pagtaas

ng presyo ng bigas at kakulangan nito sa pinakamahirap na bansa sa mundo.

Ang India, na kilalang isa sa mga nangungunang eksporter ng bigas ay nanganganib na mag-angkat ng mula 1.1 hanggang 3.8 milyong toneladang bigas sa susunod

na taon upang punuan ang kakulangan nito sa bigas dulot ng tagtuyot. Hindi rin matiyak sa ngayon kung mag-eeksport ng bigas ang China, na siyang may hawak ng kalahati ng suplay ng bigas sa daigdig. Di rin sigurado kung magluluwas ang Thailand ng sobra nitong suplay ng bigas.

Ang krisis sa bigas at iba pang pangunahing pagkain noong 2008 ay nagbunsod ng kaguluhan sa di bababa sa 30 bansa. Kinontrol noon ng Thailand, Vietnam at India, ang pinakamalalaking prodyuser ng bigas, ang kanilang suplay ng butil

na ito upang protektahan ang sariling konsumo. Sa Pilipinas, pumila nang mahaba ang mamamayan upang makabili ng bigas na mababa ang presyo at kalidad habang itinatago naman ng mga mangangalakal ang suplay.

Ang napipintong panibagong krisis sa bigas ay pinatingkad lamang ng pagsalanta ng mga bagyong Ondoy at Pepeng. Subalit ang mas malalim na pinag-uugatan nito ay ang kabiguan ng rehimeng Arroyo na tiyakin ang pagkakaroon ng sapat na lupang taniman at sapat ding suporta sa mga magsasaka. Sa halip, walang awat pa ang pagpapahintulot ng rehimen ng malawakang pagpapalit-gamit ng mga lupaing agrikultural.

Mahigit 1.5 milyong ektarya na ang napupunta sa agribisnes mula noong 2005, ayon sa Philippine Agricultural Development and Commercial Corporation. Karamihan ng mga ito ay nakatuon sa mahalang mga tanim na pang-eksport (*high-value commercial crops*) sa halip na palay at mais. Malala pa, kamakailan lamang ay inaprubahan ng gubyernong Arroyo ang paggawad ng tatlong milyong ektarya sa mga dayuhang agro-korporasyon, kabilang ang 60,000 ektarya para sa Pacific Bio-Fields Corp. ng Japan. Pinayagan din ng Department of Environment and Natural Resources na eksklusibong gamitin ang 375,091 ektaryang lupa para sa *jatropha* (tubatuba), halamang pinagkukunan ng panggatong, at nagbukas pa ng dagdag na 30 ektarya para isubasta sa publiko.

Malala na ang naging epekto nito. Mula dekada 1990 ay nabawasan na ang mga palayan nang 87,000 ektarya samantalang ang maisan ay nabawasan nang halos 300,000 ektarya. Dahil sa ibinunsod nitong kakulangan ng produktong palay, di bababa sa 10% ng bigas na kinokonsumo ng mga Pilipino ay inaangkat na mula sa labas ng bansa. Sa ngayon, ang Pilipinas na ang pinakamalaking tagapag-angkat ng bigas sa buong mundo. AB

Dumarami ang mga dukha—Ibon

MAS dumami ang nagsasabing sila'y dukha batay sa sarbey ng Ibon Foundation nitong Oktubre matapos maranasan ng bansa ang lupit ng mga bagyong Ondoy at Pepeng.

Ang sarbey ay isinagawa sa buong bansa noong Oktubre 2 hanggang 8 at may kinapanayam na 1,496 katao. Ipinapakita sa sarbey na pito sa bawat 10 katao o 71.4% ay tumuturing sa sarili bilang dukha. Tumaas ito nang 4% kung ihahambing sa resulta ng sarbey ng Ibon noong Hulyo. Karamihan sa nakapanayam ay mula sa Metro Manila na may naitalang 62.4% na resulta. Mas mataas ito nang 13% kung ihahambing sa naitala sa rehiyon noong Hulyo na 49.5%.

Ipinapakita din sa sarbey na 57% ng mga nakapanayam ay may pagtingin na ang kita ng kanilang pamilya ay hindi sapat sa kanilang mga pangangailangan. Tumaas ito nang 4% kung ihahambing noong Hulyo. AB

Pilipinas, hindi makatatanggap ng \$2 milyong ayuda militar ng US

HINDI matatanggap ng gubyerno ng Pilipinas ang \$2 milyong ayuda militar mula sa gubyerno ng US nitong taon dahil sa talamak na rekord nito sa paglabag sa karapatang-tao. Ito ang ibinunyag ni Rep. Neri Colmenares ng Bayan Muna na kararating lamang mula sa kanyang pagbyahe sa US kung saan nakausap niya ang mga opisyal ng US State Department.

Malamang din na hindi matatanggap ng Pilipinas ang ayuda-militar mula sa US sa taong 2010 dahil, ayon kay Colmenares, nagpasa ng isang resolusyon ang House of Representatives na ibibigay lamang nito ang ayudang militar na nagkakahalaga ng \$2 milyon kung matutupad ng rehimeng Arroyo ang tatlong kondisyon hinggil sa pagtalima sa karapatang-tao.

Ito ay ang pagpapatupad sa mga rekomendasyon ni United Nations Special Rapporteur Prof. Philip Alston kung papaano matitigil ang mga kaso ng ekstrahudisyal na pamamaslang at pagdukot; ang pag-imbetiga at paglitis sa mga tauhan ng militar na inakusahan ng paglabag sa karapatang-tao; at ang pagtigil ng AFP ng pananakot at pandarahas sa mga kasapi ng mga ligal na organisasyon at mga nagtataguyod ng karapatang-tao.

Kabilang sa mga nirerekomenda ni Alston na isakdal para sa malalang paglabag sa karapatang-tao si Gen. Jovito Palparan, na isa na ngayong kongresman. AB

Gera ni Obama sa Afghanistan

I niutos ni Pres. Barack Obama ng US ang pagpapadala ng karagdagang 13,000 tropa sa Afghanistan. Dagdag ito sa 21,000 tropa na ipinadala roon noong Abril. Sa kabila ito ng lumalakas na pandaigdigang batikos sa gera sa Afghanistan at sa harap ng intensyon ng Germany at ilan pang kaalyado ng US na iatras na ang mga tropa nila roon.

Ang naturang mga sundalo ay bukod pa rin sa mahigit 40,000 pang tropa na hinihiling ni Gen. Stanley McChrystal, punong kumander ng mga pwersa ng US at NATO sa Afghanistan. Noong Agosto, nagsumite siya ng ulat kay Obama at sa NATO na nagsasaad na kung hindi magpapadala ang US ng karagdagang mga tropa sa lalong madaling panahon ay mabilis nang makapananaig ang Taliban sa Afghanistan.

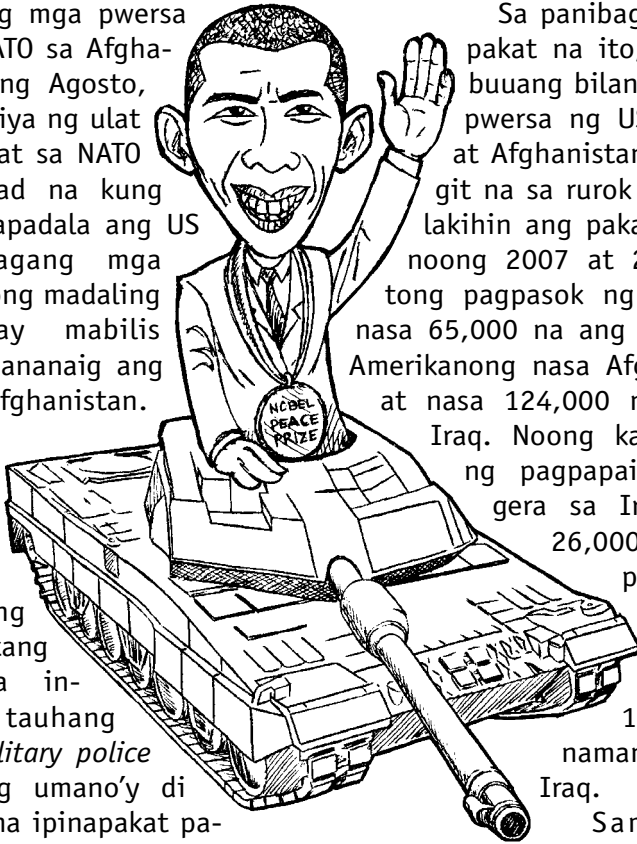
Ang 13,000 sundalong ipadadala ngayon ay tinataguriang mga "suportang tropa"—mga inhinyero, tauhang medikal, *military police* at iba pang umano'y di kombatant na ipinapakat para raw kabigin ang kalooban ng mamamayang Afghan.

Ang hindi iniaanunsyong pagpakat na ito ay inaprubahan ni Obama nitong Oktubre, ilang araw lamang matapos igawad sa kanya ang Nobel Peace Prize dahil umano sa kanyang mga "natatanging pagsisikap para patibayin ang diplomasya at pagtutulongang internasyunal." Umani ng

malawakang batikos ang pagkaka-gawad sa kanya ng premiyong ito sa harap ng pinag-ibayong panggegera ng US sa Afghanistan.

Sa panibagong pagpakat na ito, ang kabuuang bilang ng mga pwersa ng US sa Iraq at Afghanistan ay hihiigit na sa ruok nang palakihin ang pakat sa Iraq noong 2007 at 2008. Nitong pagpasok ng Oktubre, nasa 65,000 na ang pwersang Amerikanong nasa Afghanistan at nasa 124,000 naman sa Iraq. Noong kasagsagan ng pagpapaigting ng gera sa Iraq, nasa 26,000 ang tropa ng US sa Afghanistan at 160,000 naman ang sa Iraq.

Samantala, dahil sa malakas na batikos sa pagpapatuloy at pagpapasidhi ng gera ng US sa Afghanistan, pinagtatalunan pa sa Washington ang mas malaking deployment na hinihiling ni General McChrystal. Mainit ding pinagtatalunan sa Washington ang lumalakas na pusisyon na dapat nang magbalangkas ang US ng estratehiya ng pag-atras mula sa

US, binalaan sa paggamit ng mga *drone*

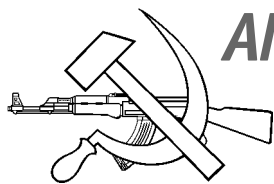
Binalaan ng United Nations (UN) ang US hinggil sa dami na ng napapatay sa pang-aatake ng mga *drone* pangunahin sa Afghanistan at Pakistan. Ang mga *drone* ay mga eroplanong walang piloto at kinokontrol mula sa malayo. Bukod sa mga *drone* na ginagamit sa paniniktik, may mga *drone* din na pangatake at may mga dalang bomba upang salakayin ang mga partikular na target.

Mula nang manungkulan si US Pres. Barack Obama ay dumalas na ang pang-aatake ng mga *drone* sa mga lugar na sinasabi nilang "pugad ng mga terorista" sa hangganan ng Pakistan at Afghanistan.

Umaabot na sa 600 katao sa hilaga-kanlurang Pakistan pa lamang ang napapatay na ng mga *drone* mula Agosto 2008.

Ayon kay Prof. Philip Alston, pangunahing tagapag-ulat ng UN hinggil sa ekstrahudisyal na pagpatay, dapat ipaliwanag ng US ang ligal na batayan ng pang-aatake nito sa mga indibidwal gamit ang mga *drone*. Ang US, aniya, ang may responsibilidad na tiyaking hindi naggagamit ang mga *drone* sa arbitraryo at ekstrahudisyal na pagpatay. Dagdag niya, dapat ding managot ang US Central Intelligence Agency (CIA) sa internasyunal na batas na nagbawal sa arbitraryong pagpatay. Ang CIA ang tumutukoy sa mga tao at komunidad na pinatarget sa mga *drone*.

AB

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Taon XL Blg. 21
Nobyembre 7, 2009
www.philippinerevolution.net

Editorial

Malalaking mandarambong, palayasin!

Naipamalas ng matindi at malawakang kapinsalang idinulot ng huling magkasunod na mga bagyo kung gaano katindi at kalawak ang pangwasak, paghihirap at pagdurusang dinaranas ng bayan sa kamay ng malalaking komersyal na pagmimina, pagtotroso at iba pang mapandambong na negosyo ng malalaking kapitalistang dayuhan at lokal. Malaon at paulit-ulit na itong napatutunayan sa kasaysayan ng bayan.

Sa kabila ng pananalanta ng mga kumpanyang ito, sila ang patuloy na binibigyang-prayoridad ng naghaharing papet na estado.

Kabilang ang Pilipinas sa limang bansa sa buong daigdig na may pinakamayayamang deposito ng mineral. Ikalawang pinakamayaman ito sa ginto, pangatlong pinakamayaman sa tanso, at pang-anim sa *chrome*. Kabilang ang bansa sa sampung nangungunang pinagkukunan ng mga mineral na ito. Mayaman din ang bansa sa pilak, *nickel*, marmol, *limestone*, *clay* (lud) at *feldspar*.

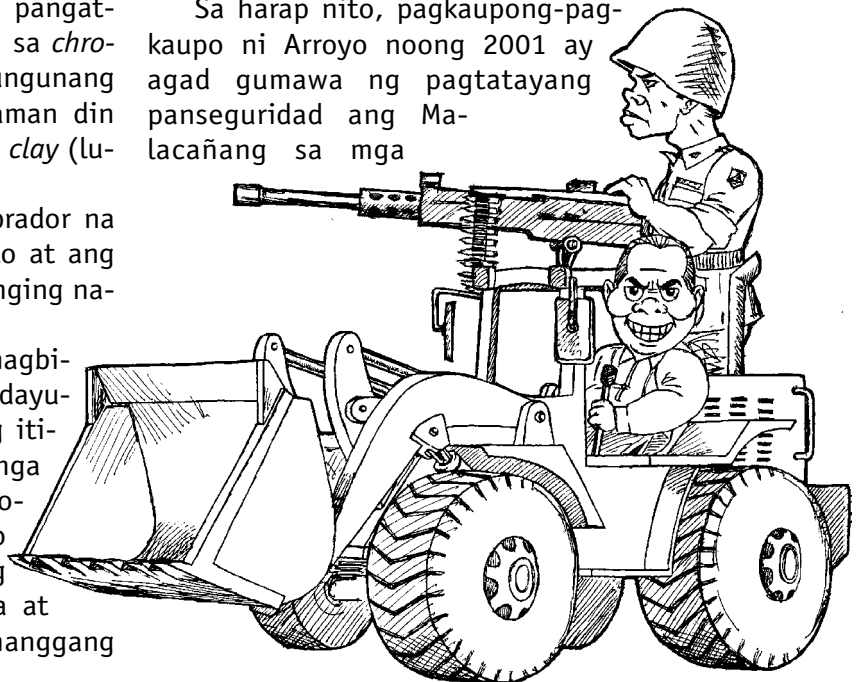
Ngunit ang malalaking dayuhan at kumprador na kumpanya sa pagmimina na humuhuthot nito at ang mga kasabwat nila sa naghaharing uri ang tanging nakikinabang sa yamang mineral ng bayan.

Ang Philippine Mining Act of 1995, na nagbibigay ng ibayo pang mga pribilehiyo sa mga dayuhang kumpanya sa pagmimina ay puspusang itinutulak mismo ni Gloria Arroyo, na isa sa mga pangunahing nagbalangkas ng batas na ito noong siya'y senador pa. Pinahihintulutan nito ang pagpasok at operasyon ng mga minahang 100% pag-aari ng mga dayuhang kumpanya at ang pagmimina nang hanggang 75 taon sa hanggang

tig-81,000 ektarya bawat konsesyon at hanggang tig-400,000 ektarya bawat kumpanya. Lubusan silang inililibre sa buwis sa kita. Pinoprotektahan ang kanilang puhunan, at may laya silang iuwi ang lahat ng kanilang tubo at kapital. Noong 2003, naglabas pa si Arroyo ng Executive Order 270 (National Policy Agenda for Revitalizing Mining in the Philippines) para ibayo pang mapadali ang proseso ng pagpapahintulot ng papet na guberno sa malakihang dayuhan at komprador na pagmimina.

Ang kaakibat ng malakihang komersyal na pagmimina na malawakang pang-aagaw ng lupang ninuno, pinsala sa kapaligiran at pagkawasak ng kabuhayan ay nagbubunsod ng malakas na pagtutol ng mamamayan.

Sa harap nito, pagkaupong-pagkaupo ni Arroyo noong 2001 ay agad gumawa ng pagtatayang panseguridad ang Malacañang sa mga

**Mga tampok
sa isyung ito...**

**Pagmimina ng coal
sa Surigao del Sur**

PAHINA 4

**Malaking baha
sa Laguna at NCR**

PAHINA 8

**18 armas, nasamsam
sa ComVal**

PAHINA 11

Mga instruksyon sa paglilimbag

1. Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.

2. Pag-*print* sa istensil:

- a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
- b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
- k) I-click ang **Properties**
- d) I-click ang **Advanced**
- e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
- d) Ituloy ang pag-*print*

3. Hinihikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa angbayan@yahoo.com